

SPELREGELS VOOR DE TOTSTANDKOMING VAN HET TOEWIJZINGSVOORSTEL 2025 VAN DE STICHTING BOLS

1. Inleiding

Dit document bevat de spelregels voor het door de stichting BOLS (hierna: BOLS) te hanteren protocol voor het zorgvuldig en transparant tot stand brengen van het toewijzingsvoorstel voor 2025 voor de zorgopleidingen genoemd in bijlage 1.

Dit document is als volgt opgebouwd:

Paragraaf 1 Inleiding
Paragraaf 2 Spelregels en verantwoordelijkheden
Paragraaf 3 Aanvullende opmerkingen

Bijlage 1 Overzicht zorgopleidingen BOLS
Bijlage 2 VWS-checklist toewijzingsprotocollen
Bijlage 3 Tijdpad toewijzingsproces 2025

2. Spelregels en verantwoordelijkheden

Voor de in bijlage 1 genoemde zorgopleidingen bepaalt de betrokken minister elk jaar de maximale instroom per opleiding die voor de beschikbaarheidsbijdrage in aanmerking komt.

BOLS is verantwoordelijk voor het toewijzingsvoorstel voor het aantal instroomplaatsen per (groep) zorgopleiding(en).

BOLS stelt het toewijzingsvoorstel op volgens een toewijzingsprotocol dat ter toetsing aan VWS wordt voorgelegd. De checklist voor toewijzingsprotocollen is te vinden in bijlage 2.

Het toewijzingsprotocol voorziet tenminste in:

- een klachten- en geschillenprocedure¹;
- een verdeelmechanisme met *objectieve* en *toetsbare* criteria en *transparante* procedures;
- beslisregels om overschrijding van de maximaal toegestane aantallen te voorkomen;
- een procedure en rekenregels als veldpartijen samen geen overeenstemming bereiken;
- het verschaffen van inzicht in de wijze waarop wordt omgegaan met zorginstellingen met nieuwe opleidingserkenningen.

¹ Klachten zijn denkbaar in onder meer de volgende situaties:

- De opleidende zorginstelling is van mening dat het toewijzingsvoorstel op basis van onjuiste gegevens tot stand is gekomen;
- De opleidende zorginstelling is van mening dat het toewijzingsvoorstel niet transparant en/of toetsbaar tot stand is gekomen;
- De opleidende zorginstelling is van mening dat is afgeweken van het toewijzingsprotocol;
- De opleidende zorginstelling voelt zich onzorgvuldig of onbehoorlijk bejegend.

Aandachtspunten

- Bij het verdelen van de instroomplaatsen over de OOR's dient een verdeling op basis van 100% adherentie alle instellingen als uitgangspunt te worden genomen. Dit criterium geldt voor het totaal aan instroomplaatsen, met uitzondering van de opleiding psychiatrie, sportgeneeskunde en orthodontie. De maatstaf "adherentie alle instellingen" representeert de aan deze instellingen toegerekende bevolking op basis van de zorgvraag van alle instellingen in de OOR ('omvang OOR'). De precieze uitwerking van dit nieuwe verdeelcriterium is aan BOLS. BOLS heeft de mogelijkheid om – binnen het totaal aantal beschikbaar gestelde opleidingsplaatsen - met maximaal dertig instroomplaatsen tussen OOR's te schuiven ten opzichte van de verdeling op basis van 100% adherentie alle instellingen. Deze mogelijkheid wordt geboden om knelpunten weg te nemen die door toepassing van het verdeelcriterium ontstaan. Deze ruimte is gemaximeerd op -8 en +10 instroomplaatsen per OOR.
- Daarnaast dient BOLS per OOR een ondergrens van 10% te hanteren van de landelijke instroom.

Toelichting bij bovenstaande aandachtspunten:

- Het criterium 100% adherentie alle instellingen is in het verdeelproces 2024 geïntroduceerd. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie Paulusma², die vraagt om een verdeling van opleidingsplaatsen voor medisch specialisten die aansluit bij de bevolkingsomvang naar regio. Met dit criterium is een eerste stap gezet om een evenwichtige spreiding van medisch specialisten te bewerkstelligen. Het gaat nadrukkelijk om een eerste stap; op dit moment doet het criterium 100% adherentie alle instellingen het beste recht aan de verdeling die aansluit bij de bevolkingsomvang per regio. Zoals bekend zal een nadere uitwerking van de regionale verdeling de basis gaan vormen voor de verdeling van de opleidingsplaatsen. Samen met Stichting BOLS onderzoekt het Capaciteitsorgaan hoe in de regionale verdeling van opleidingsplaatsen van medisch specialisten over OOR-regio's, rekening kan worden gehouden met geobjectiverde criteria die aansluiten bij een evenwichtige spreiding van medisch specialisten over Nederland.
- Het BOLS-bestuur heeft voor het verdeelproces 2025 een voorstel gedaan voor de verdeling van instroomplaatsen voor medisch specialisten in opleiding in 2025, rekening houdend met het verzoek om het criterium "100% adherentie alle instellingen" als uitgangspunt te hanteren. Het verzoek van BOLS – en de verschillende overleggen die zijn gevoerd tussen VWS en het BOLS-bestuur over het verdeelproces 2025 – hebben ertoe geleid dat vanuit VWS enige ruimte beschikbaar is gesteld voor de toewijzing 2025. Het voorstel van het BOLS-bestuur om te schuiven met maximaal 30 plaatsen tussen OOR's, met per OOR een bandbreedte van -8 tot +10 instroomplaatsen is gehonoreerd. De ondergrens van 10% minimale OOR-omvang is volgens het BOLS bestuur noodzakelijk voor het in stand houden van de infrastructuur die nodig is voor het opleiden van aios. Aangezien het niet de bedoeling van het verdeelcriterium is om opleidingen te laten stoppen, acht VWS het redelijk om voor het verdeelproces 2025 uit te gaan van deze ondergrens per OOR.
- Bij het vaststellen van de verdeling van instroom per specialisme per Opleidings- en Onderwijsregio (OOR) toetst BOLS de aandachtspunten van de OOR's.
- BOLS zorgt ervoor dat alle betrokkenen bij het toewijzingsproces - waaronder in ieder geval de individuele opleidende zorginstellingen - adequaat en tijdig worden geïnformeerd over alle voor hen van belang zijnde aspecten van het toewijzingsproces.
- De opleidende zorginstellingen moeten expliciet de gelegenheid krijgen om hun zienswijze op het concept toewijzingsvoorstel in te dienen. BOLS geeft in het toewijzingsprotocol de datum aan waarop de zienswijze uiterlijk moet zijn ingediend.
- Als opleidende zorginstellingen hiervan binnen de gestelde termijn geen gebruik maken, mag BOLS ervan uitgaan dat zij akkoord zijn met het concept toewijzingsvoorstel.

² Kamerstukken II 2022/23, 29 247, nr. 369

- BOLS moet de zienswijzen op het concept toewijzingsvoorstel vóór vaststelling van het definitieve toewijzingsvoorstel hebben behandeld en verwerkt door een inhoudelijke reactie te geven op de ontvangen zienswijzen.
- BOLS legt het toewijzingsvoorstel conform het door VWS voorgeschreven format aan VWS voor, voorzien van een verklaring dat zij het voorstel conform haar toewijzingsprotocol heeft opgesteld. In deze verklaring geeft BOLS tevens aan of bij de totstandkoming van het toewijzingsvoorstel consensus tussen de verschillende partijen is bereikt.
- BOLS moet het toewijzingsvoorstel kunnen motiveren. Daartoe zorgt BOLS voor een administratieve organisatie op grond waarvan zij op verzoek, bijvoorbeeld bij bezwaar- en beroepsprocedures, het toewijzingsvoorstel per toewijzing aan een individuele opleidende zorginstelling kan onderbouwen. In het protocol is vastgelegd dat BOLS desgevraagd de relevante informatie aanlevert aan VWS
- Het toewijzingsvoorstel is een advies aan de Minister ten behoeve van de toekenning van de beschikbaarheidsbijdrage voor de instroomplaatsen per zorgaanbieder per specialisme (hierna: het verdeeloverzicht).
- De minister maakt het spelregeldocument en het (concept-) verdeeloverzicht voor 2025 openbaar op de website via: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-in-de-zorg/bijdragen-en-subsidies-voor-zorgopleidingen>
- Het verdeeloverzicht voor 2025 zal in het najaar worden gepubliceerd in het Staatsblad.
- Het verdeeloverzicht voor 2025 is de basis voor de bekostiging van de opleidingsplaatsen per opleidende zorginstelling.
- Wijziging van het verdeeloverzicht 2025 is niet mogelijk.

3. Aanvullende opmerkingen

Regelgeving

Voor het toewijzingsvoorstel en de daaraan ten grondslag liggende spelregels moet rekening worden gehouden met de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).

Wie komt in aanmerking voor (bekostiging van) een opleidingsplaats?

Alleen zorgaanbieders zoals bedoeld in artikel 1, onder c van de Wet Marktordening Gezondheidszorg (Wmg) komen in aanmerking voor bekostiging van opleidingsplaatsen. Bovendien geldt de voorwaarde dat een instelling is erkend als opleidingsinstelling voor de desbetreffende opleidingen.

Voorwaarde voor opname in het toewijzingsvoorstel

Opleidende zorginstellingen die een opleidingsplaats willen in 2025 moeten voor de periode waarvoor beschikbaarheidsbijdrage wordt aangevraagd beschikken over een erkenning voor de desbetreffende zorgopleiding. Dit betekent dat de opleidende zorginstelling op 1 april 2024 erkend moet zijn als opleidende zorginstelling voor de desbetreffende zorgopleiding.

Tijdpad

In bijlage 3 staat het voorgeschreven tijdpad. De minister communiceert begin 2024 de spelregels aan de opleidende zorginstellingen en aan alle overige betrokkenen. De minister maakt de definitieve instroomaantallen uiterlijk in mei 2024 bekend.

De minister ontvangt op uiterlijk 15 juli 2024 het toewijzingsvoorstel 2025 van BOLS in het door VWS voorgeschreven format voorzien van de NZa-codering, waarbij het volstaat om in de toewijzingsvoorstellen alleen de toegewezen plaatsen op te nemen.

Tijdpad Publicatie

Op 30 januari 2024 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak (bijgevoegd) gedaan inzake het beroep van de Onderwijs- en Opleidingsregio (OOR) Leiden, bestaande uit zeven ziekenhuizen, tegen het verdeelplan 2023. Het CBb heeft geoordeeld dat de minister niet bevoegd is om het verdeelplan vast te stellen, en heeft het verdeelplan op die formele grond herroepen.

De uitspraak van het CBb heeft tot gevolg dat – anders dan voorgaande jaren – er geen verdeelplan 2025 wordt vastgesteld door de minister. Het Ministerie van VWS is bezig met het aanpassen van de regelgeving, waarbij het verdeeloverzicht voor 2025 (voorheen: het verdeelplan) zal worden gepubliceerd in het Staatsblad. De insteek hierbij is dat de regie van de jaarlijkse verdeling bij VWS blijft en de NZa de toekenning van de beschikbaarheidsbijdrage kan baseren op het verdeeloverzicht.

Het verdeeloverzicht voor 2025 wordt medio augustus 2024 bekend gemaakt voor de NZa ten behoeve van de verlening van de beschikbaarheidsbijdrage voor 2025.

Het verdeeloverzicht voor 2025 zal naar verwachting in het najaar van 2024 in het Staatsblad worden gepubliceerd.

Bijlage 1

Opleiding(en) toewijzingsvoorstel BOLS

Erkende medische specialismen:

anesthesiologie
cardiologie
cardio-thoracale chirurgie
dermatologie en venerologie
heelkunde
interne geneeskunde
keel-neus-oorheelkunde
kindergeneeskunde
klinische genetica
klinische geriatrie
longziekten en tuberculose
maag-darm-leverziekten
medische microbiologie
neurochirurgie
neurologie
obstetrie en gynaecologie
oogheelkunde
orthopedie
pathologie
plastische chirurgie
psychiatrie (met instemming van GGZ Nederland)
radiologie
radiotherapie
reumatologie
revalidatiegeneeskunde
urologie
spoedeisende geneeskunde
sportgeneeskunde (met instemming van de SBOS)

Technische zorgspecialismen:

klinische chemie (met instemming van de NVKC)
klinische fysica (met instemming van de NVKF)
ziekenhuisfarmacie (met instemming van de NVZA)

Tandheelkundige specialismen (met instemming van de KNMT):

orthodontie
kaakchirurgie

Bijlage 2

VWS-checklist toewijzingsprotocollen

		Ja	Nee
	Algemeen		
1	Juridische houdbaar? Zie bij 5, 6, 11, 12 en 13 hieronder.		
2	Acceptabele administratieve lasten voor instellingen?		
	Specifiek		
3	Relevante organisaties betrokken in het proces (beroepsorganisaties, opleidingsinstituten, registratiecommissies e.d.)? ³		
4	Verdeelmechanisme met objectieve en toetsbare criteria?		
5	Transparante procedures met exacte expliciete deadlines?		
6	Gelegenheid tot hoor-, wederhoor en zienswijze?		
7	Beslisregels om overschrijding te voorkomen?		
8	Rekenregels als geen overeenstemming wordt bereikt?		
9	Aangegeven hoe om te gaan met nieuwe opleidingserkenningen?		
10	Voldoende (aantoonbare) afstemmings- en overlegstappen in het proces?		
11	Tijdsplanning opgenomen?		
12	Administratieve organisatie ingericht?		
13	Klachten- en geschillenprocedure?		

³ Het is aan BOLS om te bepalen wie relevante partijen zijn, waarbij in het toewijzingsprotocol wordt gemotiveerd hoe die keuze tot stand komt.

Bijlage 3

Tijdpad toewijzingsproces 2025

Activiteiten	Wie	Uiterlijk
Communiceren spelregeldocument 2025	VWS	Maart 2024
Vastleggen toewijzingsprotocol	BOLS	April 2024
Bekendmaken definitieve aantal instroomplaatsen	VWS	Mei 2024
Toezenen toewijzingsvoorstellen aan VWS	BOLS	15 juli 2024
Bekendmaking (concept-)verdeeloverzicht 2025 op de website van de Rijksoverheid en verzending naar de NZa	VWS	15 augustus 2024
Publicatie verdeeloverzicht 2025 in Staatsblad	VWS	Najaar 2024